

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) BHALA QORTI TA' GUDIKATURA
KRIMINALI**

**MAGISTRAT DR.
EDWINA GRIMA**

Seduta tas-7 ta' Frar, 2013

Numru. 53/2008

Il-Pulizija

(Spettur Josric Mifsud)

VS

**Francesco Xuereb ta' 83 sena, bin Giovanni u Rosa
nee' Farrugia, imwieled Xewkija, nhar il-24 ta'
Awwissu 1929, residenti fil-fond numru 22, Triq il-
Knisja, Xewkija u detentur tal-karta ta' l-identita bin-
numru 53129(G)**

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra l-imputat Francesco Xuereb akkuzat talli nhar id-9 ta' Gunju 2008 gewwa Triq il-Knisja, Xewkija, ghal habta tas-sitta nieqes kwart (1745hrs) ta' filghaxija:

Kopja Informali ta' Sentenza

- a. Minghajr il-hsieb li joqtol jew li jqieghed il-hajja ta' Josephine Tabone f'periklu car, ikkagunalha griehi ta' natura gravi.
- b. Ukoll talli fl-istess data, hin u cirkostanzi ghamel hsara li jammonta ghal ghaxart elef ewro (€10000) u dana ghad-detriment ta' Josephine Tabone.
- c. Ukoll talli fl-istess jum, lok, hin u cirkostanzi volontarjament kiser il-bon ordni jew il-kwiet tal-pubbliku, b'ghajjat u bil-glied, u dana bi ksur tal-Artikolu 338(dd) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat id-dokumenti esebiti u l-atti kollha ta' dana l-procediment.

Rat in-nota ta' rinviju ghall-gudizzju tal-Avukat Generali tal-15 ta' Dicembru 2008.

Semghet lill-imputat jiddikjara illi huwa ma kellux oggezzjoni sabiex dana l-kaz jigi ttrattat bil-procedura sommarja minn din il-Qorti.

Semghet il-provi.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet ipprezentati mill-partijiet.

Semghet trattazzjoni.

Ikkunsidrat:

L-imputat jinsab akkuzat principalment bir-reat tal-offiza gravi fuq il-persuna ta' Josephine Tabone. Jinghad qabel xejn illi sabiex jissusti r-reat tal-offiza volontarja, hi mehtieg l-intenzjoni generika li wiehed jaghmel hsara. "Jekk l-intenzjoni tal-agent tkun li jaghmel hsara, zghira kemm hija zghira dik il-hsara li jkollu f'mohhu li jaghmel, hu jrid iwiegeb ghall-konsegwenzi kollha li effettivament jirrizultaw bhala konsegwenza diretta ta' l-ghemil tieghu." (ara sentenza Il-Pulizija vs Emanuel Zammit deciza Appelli Kriminali 30/03/1998).

Illi mill-provi akkwiziti jirrizulta illi bejn l-imputat u l-parti leza kien hemm certa animosita' in konnessjoni ma'

kwistjoni ta' wirt fil-familja ta' mart l-imputat. Jidher illi dana d-disgwid familjari ilu ghaddej ghal snin twal, tant illi l-partijiet ghamlu referenza ghall-incidenti li kienu sehew snin qabel. Il-parti leza tikkontendi illi fil-jum ta' dana l-incident hija kienet marret ghand ohtha, mart l-imputat, sabiex taghmel tentattiv ta' rikonciljazzjoni. Fil-fatt tghid illi kitbet ittra, li esebiet kopja taghha in atti, fejn hija talbitha tinsa d-divergenzi ta' bejniethom u dana ghal gid ta' uliedhom.¹ Ghalhekk meta waslet wara l-bieb ta' barra tad-dar ta' ohtha tghid illi habbtet mal-bieb u anke cemptet il-qanpiena izda ma fethulhiex. Ghalhekk hija bdiet issejjah lil ohtha fejn wara ftit ratha flimkien ma' zewgha l-imputat u bintha wara l-bieb ta' barra. Hawnhekk tikkontendi illi ppruvat tghaddilha l-ittra, izda bintha Josephine Dingli qattghetha u tefghetha 'l barra fuq il-bankina. Il-parti leza tghid li nizzlet biex tigborha u hekk kif gholiet, l-imputat taha daqqa ta' ponn fuq halqha bil-konsegwenza illi caqalqilha d-dentatura u anke kissrilha darsa. Tghid illi hasset id-demmi hierreg u fil-pront wasslu l-pulizija li qalulha biex tmur taghmel certifikat mediku.

Hija tigi ezaminata minn Dr. Anselm Psaila li ighid li osserva "tenderness" fuq hugbejha kif ukoll kellha xi tracci ta' demmi fuq id-dentatura. Huwa irreferieha ghand dentist, izda Tabone insistiet li tmur ghand id-dentista taghha Dr. Marion Farrugia li fil-fatt ezaminatha l-ghada. Illi jidher illi meta kienet l-isptar ittiehed X-ray ta' halqha izda mhux ta' snienha. Minn hawn seta jigi osservat illi ma kellha l-ebda ksur fix-xedaq jew f'partijiet ohra minn halqha. Jidher li lanqas Dr. Farrugia ma hadet X-ray tas-snien l-ghada meta l-parti leza marret ghandha ghall-ezami mediku. It-tabiba tghid illi Tabone kienet ilha pazjenta taghha u fil-fatt madwar sena qabel kienet ghamlililha d-dentatura minhabba problema li kellha fi snienha fejn tghid illi hija kienet tilfet il-maggior parti ta' snienha ghajr ghal xi dras (b'kollox erba'). Tghid illi meta ezaminatha kienet ikkonstatat illi wahda minn dawn id-dras kienet miksura u li l-ksur kien jidher li kien recenti. L-ohrajn kienu qed jiccaqalqu wkoll. Tghid illi meta kienet ezaminatha xi sena qabel dawn is-snien ma kinux qed

¹ Ittra esebieta Dokument H a fols. 23 u 23a

jiccaqalqu. Billi s-snien bdew jiccaqalqulha u eventwalment inqalghu mid-dentista, id-dentatura li kellha Tabone ma baqghetx tajba u ghalhekk jidher illi hemm bzonn li ssir wahda gdida. Id-dentista taghti tlett opzjonijiet ta' kura li tista tinghata f'dawn ic-cirkostanzi, il-valur taghhom ivarjaw bejn €580 u €10000.²

Illi jidher illi fil-jum ta' dana l-incident kien hemm il-festa fir-rahil tax-Xewkija u ghalhekk dak in-nhar kien hemm diversi pulizija fuq il-lant tax-xoghol. Il-pulizija involuti jghidu illi gew imsejha wara rapport li sarilhom mill-PC870 Reuben Farrugia, li dak in-nhar kien frank, qed ighin fit-tizjin tal-festa. Dana l-pulizija jghid illi sema' ghajjat u osserva lil Tabone f'nofs ta' triq u dana l-ghajjat gej minn vuci femminili. Huwa ghalhekk haseb li kien qed jigri xi haga fil-hanut tax-xorb u mar jirraporta l-ghassa.³ Fil-fatt ighidu illi meta waslu fuq il-post sabu lill-parti leza tghajjat f'nofs ta' triq u tallega illi l-imputat kien taha daqqa ta' ponn. Huma jghidu li osservaw illi Tabone kellha xi demm ma' snienha. L-imputat u familta kienu gewwa r-residenza taghhom u fl-ebda hin ma gew osservati barra fit-triq. Lanqas ma gie osservat illi xi hadd minnhom kien qed ighajjat jew jaghmel xi storbju. Huwa biss il-PC 1368 Edward Camilleri li jghid illi sema lil Tabone tghajjat u tghid il-kliem "Ifthuli, ifthuli, irrid inkellimha". Jghid illi dana l-ghajjat kien jinstema sew mill-Ghassa tal-Pulizija li tinsab fil-vicin⁴.

Illi l-imputat jixhed f'dawn il-proceduri u jsostni l-istess verzjoni li taha lill-pulizija *a tempo vergine*. Stqarrija lill-imputat ma ittehditx. Huwa jaghmel rapport l-Ghassa tal-Pulizija wkoll in konnessjoni ma' dana l-incident peress illi jallega illi Tabone ghamlitlu hsara fil-bieb ta' barra tad-dar tieghu. Fil-fatt jittiehdu proceduri kriminali wkoll kontra Tabone fuq dina l-allegata hsara. L-imputat jikkontendi illi Tabone ilha snin twal tippersegwita l-familja tieghu b'incidenti ta' tghajjir. Fil-fatt ighid illi anke fil-mori ta' dawn il-proceduri Tabone regghet ghajret lill u lill-familja

² Ara certifikati ta' Dr. Marion Farrugia Dokument A a fol.7 u Dokument G a fol.19 u ix-xhieda taghha a fol.14

³ Ara xhieda ta' PC870 Reuben Farrugia

⁴ Ara xhieda ta' PC1368 a fol.37 u 38.

tieghu.⁵ Jichad kategorikament illi huwa xejjer daqqa ta' ponn f'wicc il-parti leza, izda jammetti illi mbottaha b'idejh minn wiccha sabiex ibieghda mil-bieb ta' barra biex ikun jista' jghalqu. Dana l-fatt huwa kkonfermat kemm minn bintu Josephine Dingli kif ukoll minn martu Maria Xuereb li kienu prezenti ghal dana l-incident. Huma jikkontendu illi kienet il-parti leza li marret wara l-bieb ta' barra tghajjat u tghajjarhom "hallelin". Jikkontendi illi dan ma kienx l-uniku episodju fejn din kienet taghmel dawn it-tip ta' xenati. Jikkonferma illi Tabone tefghet ittra ghal martu minn wara l-bieb, izda bintu gabritha, qattghetha u regghet tefghetha 'l barra fuq il-bankina. Fuq dawn il-fatti ma hemmx kontestazzjoni, izda jidher illi filwaqt illi Tabone tikkontendi illi l-imputat taha daqqa ta' ponn, l-imputat minn naha tieghu jichad u jsostni illi huwa kull ma ghamel kien li mbottaha sabiex ibieghdha mill-bieb ta' barra. Illi ghalhekk ma hemmx dubbju illi l-imputat refa' jdejh fuq Tabone meta huwa mbottha minn wiccha ghalkemm ma hebbx ghaliha. Fil-fatt b'dina l-azzjoni hareg id-demm mix-xedaq ta' Tabone tant illi gie osservat id-demm fuq snienha u cioe' d-dentatura kemm mil-pulizija kif ukoll mit-tabib Anselm Psaila li raw ftit hin wara l-incident. Inltre gie kkonstatat illi Tabone kellha tbengila friska fuq hugbejha li hija kompatibbli ma' marka ta' subgha meta l-imputat imbotta lil Tabone minn wiccha b'idejh, kif jikkontendi hu stess.

Illi dwar in-natura tal-griehi sofferti jitkellem b'mod car u inekwivoku l-espert nominat mil-Qorti d-dentist Dr. Franco Mercieca li ghamel ezami *funditus* fuq il-parti leza u anke ezamina d-dokumenti medici inkluzi X-Rays li ttiehdu fuq Tabone. Mir-rapport tieghu jidher illi Tabone ilha ghal diversi snin tbatu bi problema fis-snien. Jghid illi snienha iddeterjoraw maz-zmien minhabba nuqqas ta' igjene u kura minn naha taghha, tant illi llum hija tilfet il-maggior parti ta' snienha. Huwa jghid illi ma hemmx dubbju illi Tabone ma sofriet l-ebda ksur fl-ghadam ta' wiccha jew fix-xedaq u jghid illi lanqas ma seta' jikkonkludi jekk il-ksur fid-darsa u c-caqliq tad-dras l-ohra li kellha Tabone kinux kagun ta' xi daqqa li setghet qalghet f'dana l-incident jew

⁵ Ara sentenza esebieta Dokument AR a fol.141

jekk dawn kinux qed jiccaqalqu qabel minhabba d-deterjorament fil-hanek. Fil-fatt anke d-dentista kuranti tal-parti leza, Dr. Marion Farrugia tikkontendi illi dawn id-dras ma kinux jiccaqalqu fl-ahhar vista li kienet ghamlet ghandha Tabone madwar sena qabel. Il-Qorti ghalhekk ma tistax tasal ghall- konkluzjoni lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni illi d-danni li ghandha Tabone fi snienha kinux kagun dirett ta' dana l-incident jew inkella kinux konsegwenza tad-deterjorament generali tal-kundizzjoni ta' snienha u l-hanek. L-imputat ghalhekk f'dawn ic-cirkostanzi jista' jinstab hati biss li kkaguna ferita ta' natura hafifa u dana fid-dawl tal-konkluzjonijiet raggunti mill-espert mahtur Dr. Franco Mercieca:⁶

“Fuq mistoqsija tad-difiza nghid illi meta jkun hemm mard tal-hanek kwalunkwe pressjoni anke minima illi issir fuq is-snien tikkaguna l-hanek illi jiblidja u cioe' johrog id-demmi mil-hanek. Ghandi nghid illi f'dana il-kaz kien hemm xi light pressure fuq is-sinna peress li kien hemm il-bruising pero' kienet xi haga light hafna ghaliex li kieku sehh xi daqqa kbira certament kien ikun hemm laceration fil-hanek kif ukoll nefha fil-wicc. Ghandi nghid illi dan il-bruising li jiena spjegajt illi gie minn xi forma ta' pressjoni hafifa li tkun saret fuq il-wicc hija an external type of pressure jigifieri tkun gejjja minn barra u tista' tigi ikkagunata anke minn semplici imbottatura.”

Dina l-konkluzjoni precisa u dettaljata hija kompatibbli mal-verzjoni tal-incident moghtija mil-imputat. Kwindi huwa ghandu jwiegeb ghal offiza ta' natura hafifa meta mbotta lil Tabone b'idu minn wiccha u kkagunalha xi griehi hfief.

Ikkunsidrat:

Illi minn qari tan-nota ta' rinviju jirrizulta illi lill-imputat qed jigi addebitat ukoll ir-reat tal-hsara volontarja. Illi mill-provi akkwiziti jirrizulta illi qed issir referenza ghall-allegata hsara li giet ikkagunata fid-dentatura tal-parti leza. Dana qed jinghad ghaliex il-parti leza tikkontendi illi minhabba l-

⁶ Ara rapport Dokument FM u FM1 a fols. 58 u 70 u ix-xhieda moghtija a fols.56, 69 u 83 tal-process.

griehi sofferti minnha fejn inkisrulha xi dras u bdew jiccaqalqu xi ohrijan tant illi jidher illi anke dawn tilfithom, hija ma tistax tibqa' tuza d-dentatura li kellha qabel peress illi dina issa ma ghadhiex qed toqghod sew, izda trid taghmel implant gdida. Illi hija tressaq lid-dentista taghha Dr. Marion Farrugia bhala xhud fejn dina taghti tlett opzjonijiet ta' rimedji li jisghtu japplikaw ghall-parti leza. Illi madanakollu din hija opinjoni *ex parte* u m'hijiex imsahha bl-ebda xhieda ohra anke dokumentali, inkluzo stima jew dokumenti ohra li jistghu jissostanzjaw dina l-akkuza. Illi di piu' billi kif diga nghan, il-Qorti ma setatx tasal ghall-konkluzjoni illi l-hsara li kellha Tabone fi snienha kienet kagun dirett ta' dana l-incident, kwindi lanqas dina l-akkuza ma tista' tregi billi ma jistax isir ness bejn il-hsara li sofriet Tabone u l-incident mertu ta' dina l-kawza. Inoltre bhala hsara fattwali ma jidhirx illi irrizultat billi d-dentatura li kellha Tabone ma kellha l-ebda hsara fiha, izda ma baqghetx tajba minhabba l-fatt illi Tabone tillfet snienha kollha.⁷ Ghalhekk il-Qorti ma tistax hlief tillibera lill-imputat minn dina l-akkuza.

Illi fl-ahharnett l-imputat qed jigi akkuzat ukoll bil-ksur tal-bon ordni u l-paci pubblika. Illi ghandu jinghad minnufih illi ma hemmx l-icken prova fl-atti li tindika illi l-imputat hareg barra fit-triq u beda jghajjat u jaghmel l-istorbju. Hadd mix-xhieda ma jindika dan. Illi ghalkemm jidher illi fil-fatt instema' xi storbju madanakollu jidher illi fil-maggior parti tieghu dana kien gej minn vuci femminili, li kien ta' Tabone. Hadd mix-xhieda ma jghid car u tond illi lill-imputat rawh qed jaghmel xi storbju jew li rawh barra fit-triq, ghalkemm instema' xi ghajjat. Hija biss il-parti leza Tabone li tigi osservata tghajjat f'nofs ta' triq. Lanqas Tabone stess ma tixhed illi l-imputat beda jghajjat maghha, izda biss li taha daqqa ta' ponn. Kwindi l-imputat ser jigi illiberat minn dina l-akkuza wkoll.

Illi meta tigi biex tqis il-piena li ghandu tigi inflitta, il-Qorti ser tiehu in konsiderazzjoni l-isfond li fih sehha dana l-incident. Illi d-disgwid familjari huwa disgrazzja kbira, fil-fehma tal-Qorti u kwindi meta tigi biex tikkalibra l-piena

⁷ Ara xhieda ta' Dr. Marion Farrugia a fol.15

Kopja Informali ta' Sentenza

trid toqghod ferm kawta illi ma zzidx iktar dana d-disgwid. Il-Qorti tittama illi l-partijiet igharrfu jissorvolaw il-problemi ta' bejniethom u jitghallmu jghixu fil-paci.

Ghaldaqstant il-Qorti wara li rat l-artikoli 221(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, filwaqt li tillibera lill-imputat mit-tieni u t-tielet akkuzi migjuba fil-konfront tieghu, issibu hati biss illi ikkaguna offiza volontarja ta' natura hafifa fuq il-persuna ta' Josephine Tabone, u tikkundannah ihallas multa ta' hames mitt ewro (€500).

Finalment wara li rat l-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta tikkundanna lill-imputat ihallas lir-Registratur tal-Qorti, s-somma ta' €316.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----